"భిక్షు"

"సీతారామచదుర్వేది."

కృష్ణానది యొడ్డున ఒక పురాతన వటవృక్షపు నీడాగర్భంలో మల్లికేశ్వరుని పురాతన మందిరము ఆప్రాంతంలో కాశీవిశ్వనాధుని పవిత్రమందిరం కన్నా ప్రాముఖ్యత వహిస్తూవుంది. విద్యావంతులగు పూర్వులు స్థలపురాణాల్లో ఇట్లా వర్ణించారు.

"కాశీలోని విశ్వనాథుడు జనరోదచే తన నిశ్చల తపోసమాధులకు భంగం కలగటం చూచి, తనఛాయ యగుపార్వతితో అనుకూలప్రదేశం కొరకు ప్రపంచం అంతా తిరిగి, చివరకు ఈ అరణ్యంలో ప్రవేశించి, పరిసరములకు ముగ్ధుడయి, తన మహాతపస్సు ఇచ్చట నిర్విఘ్నంగా జరుగగలదని యెంచి, నిలిచిపోయినాడు" అందుచేతనే చుట్టుపక్కల్లోని పల్లెజనులు, పండితపామరసహితంగా, ఆ అరణ్యాన్నికూడా మహా పవిత్రమైనదానిగా భావిస్తారు. విశ్వనాథుని తపస్సుకు మళ్లా ఎక్కడ భంగం కలుగుతుందో అని వెరచి ప్రజలు ఆ మందిరంలో వుత్సవాదులు సలుపరు. నిశ్చలధ్యానసమాధులకే వుపయోగిస్తారు ఆ దేవగృహాన్ని.

ఆ మందిరావరణంలో ఒక మూల ఒక స్ఫటిక శిలావేదిక, ఆ వేదికమీద ఒక తులసికోటవుంది. చుట్టూ అలంకారప్రాయంగా మధ్యాహ్నపు మల్లె మొక్కలు, నందివర్ధనపుచెట్లు, మల్లెపొదలు, మందారచెట్లు, కొంచెందూరంలో పారిజాతపుచెట్టు, వికసించి తమ సౌరభాన్ని ఆ ఆవరణంలో అంతట వెదజల్లుతూ వున్నాయి.

ఆ మందిరంలోని ఘంటారవం, శంఖనాదం, పరిసరపు మహారణ్యాన్ని చీల్చుకొని చుట్టూవున్న పల్లెల్లో ప్రవేసించి సంసారసముద్రంలో వూపిరాడక కొట్టుకుంటూ వున్న సాంసారికుల సమస్తధ్యానాన్ని, తమవైపు లాగుతూ వారల ఏమరుపాటును పారదోలుతూ వున్నాయి.

ధ్యాన సమాధుల్లో లీనులయి వున్న ఆ పురాణ దంపతులకు అవసరాదులను దీర్చు సేవకుడు సంసారత్యాగి యయిన ఒక వృద్ధ సన్యాసి. తనసేవకుడు కూడా తనలాంటి సన్యాసియే యని ఎంచి సంతృప్తితో, నిశ్చింతతో ధ్యానసమాధిలో లీనుడయి పోయినాడు మహేశుడు. తన భర్తయొక్క సంసారపు భయానికి నవ్వుకొని వృద్ధభక్తుని సేవలో ఆనంద సమాధిలో లీనమయి పోయింది లోకజనని.

ఒకనాటి ఉదయం, సంసారత్యాగి అయిన ఆ వృద్ధసన్యాసి ఒళ్లో, వసంతుని మందమారుతంలో కొట్టుకొనివచ్చి పడ్డాడు ఒక పసిబాలుడు. ఏహ్యభావంతో కిందికి నెట్టాడు ఆ సంసారపు పిరికి. శిలాఘాతబాధచే కెవ్వుమన్నాడు ఆ పసిపాపడు. తల్లియొక్క ఆనంద సమాధికి భంగం కలిగింది. ఆ బాలుని రోదనము మాతకు హృదనలమయింది.

తల్లి సమాధిభంగాన్ని గ్రహించాడు వృద్ధసన్యాసి. తలయెత్తి తల్లి కళ్ళల్లో చూచాడు. ప్రేమామృత వీచికలు చెలరేగే జనని నేత్రాల్లో ప్రళయాగ్నిని అనుభవింపసాగాడు ఆ సన్యాసి. అతని హృదయం కంపింపసాగింది. ఒణుకుతూవున్న జీర్ణ హస్తాలతో ఆశిశువును మళ్ళాగ్రహించాడు. తల్లి నేత్రాల్లోని ప్రేమామృతంలో మళ్లా స్నాన మాడాడు ఆబాలుని సహితంగా. "సంసారానికి వెరచి నీవు ఎంత దవ్వు పరుగెత్తుతావో, మోక్షం గూడా నీనుండి అంతే దూరమవుతుంది. మోక్షం ప్రేమలోవుంది. ఆప్రేమ సంసారంలోనే లభ్యం. ఈ వృద్ధాప్యంలో నీ కీఅవకాశం కలిగింది. ఇట్టి అమూల్యమయిన అవకాశం కొరకు మళ్లా నీవు ఎన్నిజన్మాలెత్తాలో" అన్నది తల్లి అతనిహృదయంలో.

"తల్లీ నాఅజ్ఞానానికి క్షమించు" అన్నాడు కంపిత స్వరంతో.

ఆపసిబిడ్డడు బాలచంద్రునిభాతి దినదినాభి వృద్ధి జెంది, పౌర్ణమినాటి చంద్రుడయి, విద్యావినయ సంపత్తిలో కుబేరుడయి, పవిత్రతేజస్సునందు పురాణ

దంపతులకు ముద్దుబిడ్డడయి, వృద్ధసన్యాసి హృదయం లోని ఆనందసముద్రానికి సుధాకరుడయి ఇరువది సంవత్సరములు గడిపాడు.

ఆవృద్ధ సన్యాసియు తనవయస్సంతా వెచ్చించి, దీర్ఘతపోసమాధులచే సంపాదించిన విద్యను, జ్ఞానాన్ని బాలజోగిపరంజేసి నిశ్చింతతో "తల్లీ ధన్యుడను. చిరకాల ఆకాంక్షితమగు మోక్షద్వారము నాకు దారి దొరికినది. ధన్యోస్మి, ధన్యోస్మి" అంటూ జగజ్జనని పవిత్రతేజంలో కలిసిపోయినాడు.

పల్లెల ప్రజలందరికి ఇప్పుడు బాల జోగియే గురువు. అతడే ఉపదేష్ట. తన విశాల విజ్ఞానరుహిమచే, తన పవిత్రభావ పరంపరలచే, ఆప్రజల కందరికి పూజ్యుడయి, శరీరధారుడయిన మల్లికేశ్వరుడయినాడు.

ఆ బాలుని జన్మమెట్టిదో, ఎక్కడనుండి మందమారుతుడు ఆ బాలకుని గొనివచ్చి, ఆ వృద్ధ సన్యాసి ఒళ్ళో జారవిడచాడో, ఆప్రజలకు తెలియదు. వారికి తెలిసిందల్లా ఆ బాలజోగి పురాణదంపతుల సాంసారిక తపస్సుయొక్క మహాఫలమనియే, వారల ముద్దుబిడ్డడనియే. దాననే, ఆబాలజోగికి ఆ ప్రజలు పార్వతీపుత్రుడని నామకరణం చేశారు.

అతని మహిమ పల్లెల్ని దాటి మహానగరాల్లో ప్రవేశించింది. తండోపతండాలుగా వస్తూవుండే వాళ్లు పండిత పామరులు అతని దర్శనంకోసం. అతని పవిత్రతేజానికి ముగ్ధులయి పొయ్యేవాళ్లు. ప్రతివ్యక్తిని ఆకర్షించేది అతని ముఖవర్చస్సు.

విజ్జలదేవి కర్ణుని ఏక పుత్రిక, ఆంధ్రమహాసామ్రాజ్యానికి భావిచక్రవర్తిని విజ్జలదేవి విజ్జలదేవియే. ఆకాశంగా తన జీవితకుసుమాన్ని వెదుకుతూ వుండేది.

ఒకనాటి వుదయం పవిత్ర కృష్ణవేణిలో స్నానమాడి, రత్నఖచితమయిన స్తనవల్కలంతోను, సరిగంచు ధోవతితోను, వల్లెవాటుగా వేసుకున్న పుల్లిపొరలాంటి వుత్తరీయంతోను, స్వామిపూజార్థం పుష్పాల్ని సేకరించుకొని, నిండుభక్తితో మందిరావరణంలో అడుగుపెట్టింది. ఆ మందిరప్రవేశం ఆమెకదియే ప్రథమం. ప్రశాంతమగు ఆమందిరపు పరిసరములు, ఆమెహృదయాన్ని హరిణింజేసినవి. ప్రభాతమలయానిలంతో సయ్యాటలాడి పాడింది ఆ హరిణి. ఆ సయ్యాటల్లో అలసిన ఆమెహృదయం, తన ద్వాగద్వయంలోంచి వెలువడే కాంతులమీద తేలియాడుతూ తులసిమంటపంమీద ధ్యాననిమగ్నుడయిన బాలజోగిమీద వాలి సేదదీర్చుకో సాగింది.

ఆ బాలయు, పరిసర ప్రభావంలో తన్నుమరచి, తన అస్తిత్వాన్ని మరచి చూపుల్లోని దృష్టియయి వాయువులోనిసౌరభమయి, ప్రభావంతుని అరుణ కాంతియయి, ఆ బాలసన్యాసిప్రకాశంలో లీనమయి, మందమారుతుని వాహనంమీద ఆ బాలజోగిని సమీపించింది. ఆ బాలజోగి ముఖకాంతుల్లో లీనమయిన ఆమె నేత్రకాంతుల్ని, సేదదీర్చుకొనుచున్న హృదయాన్ని చలింపనీయక పరమేశ్వరుని ధ్యానంలో లీనమయింది ఆ బాల. ప్రకృతి తన కళానైపుణ్యానికి గర్వించి పోయింది. అరుణభానుడు వెనుకటి కథ జ్ఞప్తికిరా చిరునవ్వు నవ్వాడు. వసంతుడు తనస్నేహితుణ్ణి ఎలుగెత్తి పిలువసాగాడు.

నాటినుండి ఆబాల ధ్యానపటిమను, నిశ్చలత్వ మహిమను పరీక్షసాగింది.

ఒకనాటి ఉదయం బాలజోగి సమాధి చలించింది. కళ్లు విప్పిచూచాడు. చూపులు చలించినయి. మళ్లా కళ్లు మూతలుపడలేదు. ప్రయత్నించాడు. విఫలుడయినాడు. తల్లిసేవకు వెళ్లిపోయినాడు.

ఒకనాటి వుదయం బాలజోగి ప్రశ్నించాడు.

" బాలా నీ వెవరు?"

" భిక్షుకురాలను "

" ఈ నిర్జరారణ్యంలో నీకు భిక్ష ఎక్కడ లభ్యమవుతుంది? "

"జనారణ్యంలో అలభ్యం నా ఆకాంక్షితం"
మరొకనాడు గంభీరంగా

"బాలా!"

"దేవా!"

"నీకు భిక్ష ఇక్కడ లభించదు. ధనసమృద్ధమయిన నగరాన్ని చేరుకో"

"నా కల్పవృక్షం పవిత్రమయిన ఈసుందరి ఛాయలోనే వుంది."

జోగికి ఏమీ తోచలేదు.

ఎన్నోమారులు ఆమె ముఖాన్ని చూచాడు. సంపూర్ణవికసిత మందార కుసుమాన్ని పరికించాడు. వాటి రెంటిలోని భేదం అతనికేమో అర్థంకాలేదు. అది స్థావరము, ఇది జంగమము ఇదే అతనికి చివరకు అర్థమయిన భేదం. కాని అతనిహృదయం ఒక విచిత్ర భేదాన్ని అనుభవిస్తూవుంది. ఆ పుష్పసౌరభం బాహ్య పరిసరాల్లోనే ప్రసరితము, ఈకుసుమ సౌరభం అతని హృదయాంతర్గతంలోకూడా ప్రవేశించ సాగింది. కంపిత హృదయంతో తొలగి పోయినాడు

బాలజోగి నేడు తన హృదయంలో ఒక గొప్ప మార్పును అనుభవింపసాగాడు. అర్థంగాని బాధ ఏదో అతని హృదయాన్ని ఆకస్మికంగా ఆక్రమించింది. హృదయం ఆ బాధను సహించలేక కంపింపసాగింది.

బాలజోగికి నేడు నిత్యనైమిత్తికములమీద ధ్యానములేదు. మామూలుప్రకారం ప్రేక్షకుల సమక్షంలో గీతాపఠనమీద మనసులేదు. మాతయొక్క నిత్యసేవను కూడా మరచాడు. దినమంతా అర్థంకాని అగ్నిలో మగ్గిపోయినాడు.

చండభానుడు, తన హృదయేశ్వరిని కౌగిట గ్రుచ్చి యెత్తి శాంతస్వరూపాన్ని దాల్చాడు. చిరకాలం క్రిందట చదివి విడిచిన కాళిదాసును చేకొని తులసి మంటపాన్ని చేరుకొన్నాడు బాలజోగి.

నాడు అర్థంగాని కాళిదాసు నేడు ఒలిచిన అరటి పండయినాడు.

ఒక్కొక్కశ్లోకం చదువసాగాడు. హృదయం వికసించసాగింది. ఒక్కొక్క శ్లోకాన్ని ఎన్నో మారులు పఠించాడు. హృదయం మత్తెక్కసాగింది. యక్షుడు, తనమంత్రంతో బాలజోగి హృదయాన్ని మయూరం చేశాడు. మయూరం నాట్యంసలుప సాగింది. మేఘసందేశాన్ని మూసి హృదయసందేశాన్ని వింటూ మందార కుసుమాన్ని తదేకధ్యానంతో తిలకించసాగాడు.

బాలజోగి హృదయంలో విప్లవం చెలరేగింది అతనికి ఈవిచిత్రప్రణయానికి కారణం అర్థంకాలేదు. విప్లవస్వరూపమే బోధపడలేదు. మత్తెక్కిన హృదయపు పలుకులు స్వస్వరూపంతో భావాన్ని తేరలేక పోయినవి.

చుట్టూ కారుమేఘాలావహించినవి గొప్ప తుపాను చెలరేగింది. కారుమేఘాల గుంపులు ఒకదాని స్థానాన్ని మరొకటి ఆక్రమించి అతని నేత్రముల ద్వారా వర్షించసాగినవి. మళ్ళా ఒక్కమారు మారుతుడు వీచాడు. మేఘాలు చెదిరి పోయినవి. భారం తగ్గింది. హృదయం ప్రకాశించింది. అరాళకచముల మధ్య ప్రకాశించు రాజకుమారి ముఖబింబాన్ని స్ఫురింపజేయసాగింది నీలాకాశంమీది చంద్రబింబం. ప్రేమ సముద్రాన్ని ఉప్పొంగించు ఆ చంద్రికలకు ముగ్ధుడయి పోయినాడు. పరిసరారణ్యంలోని పక్షుల కలకలారవము, రసాలవృక్షంమీది కోయిల కూతలు, దానిమ్మచెట్లమీది చిలుకల పలుకులు, మందమారుతము, పరిసరముల పుష్పసౌరభం, ప్రియుని ఆగమమున కుప్పొంగి అతనికౌగిలించేరి ఆనందింప ఉద్యమించి పాపిష్టిసిగ్గు అడ్డగింప, తలుపుచాటునుండి, తమప్రియుని, హృదయంలో ఆనంద తరంగము లెగయ, తొంగితొంగి చూచు నూతనవధువుల స్ఫురింపజేయు పారిజాతచ్ఛాయల దాగియున్న మనోనాథుని నిక్కినిక్కిచూచు తారకాగణము, అతనిహృదయంలో ఎన్నడూ అనుభవింపని రాగాన్ని, బోధపడని భావాల్ని, అర్థంకాని ఆనందాన్ని చెలరేపినవి.

ఉత్తేజమయిన హృదయాన్ని అణపజాలక ఉన్న రంటూ తులసికోటకు చేరగిలబడి సుఖస్వప్నంలో లీనమయినాడు.

ఉష్ణకిరణ ప్రసారంతో ఆ బాలజోగి కన్నులు విప్పాడు. ధ్యానసమాధిలో ప్రకాశించింది రాజకుమారి.

బాలజోగి అదరి పడ్డాడు.

"బాలా" అని పల్కాడు గంభీరంగా.

"దేవా" అంది రాజకుమారి ఉలికిపడి.

బాలజోగిముఖంమీద గంభీరతకు కంపించింది రాజకుమారి.

"నీవు ఇటనుండి ఇచటికి రాజనదు"

"ఏలస్వామీ!"

"నీకు భిక్ష ఇక్కడ లభించదు"

"........... ...."

"నీకోరిక దుర్లభం"

"పవిత్రహృదయంలోని కోరిక ఎప్పుడూ దుర్లభంకాదు. తపోశక్తిని దుర్లభం ఎప్పుడూ తేరిచూడలేదు"

రాజకుమారి కంఠంలోని గంభీరతకు బాలజోగి అదరిపడ్డాడు.

"నీసమక్షం నాధ్యానసమాధికి భంగం కలిగిస్తూ వుంది"

బాలజోగి కంఠం వణకసాగింది. నేత్రాలు అశ్రువుల్తో నిండిపోయినయి.

"నిజమా!" అంది రాజకుమారి. హృదయంలో ఉప్పొంగే ఆనందతరంగాలమీద తేలియాడుతూ, ఆనందాశ్రువుల్లో కరిగిపోతుందా అనిపించింది బాలజోగికి.

శాంతి హృదయంలో అశాంతి వీచికలను చెలరేపి, ఆ వీచికలమీద తనివిదీర ఉయ్యాలలూగి నిష్క్రమించింది రాజకుమారి.

విరాగిహృదయం సరాగమయింది. అతనిహృదయంలోని శాంతిసముద్రమధ్యమున అగ్నిపర్వత మొకటి ఉత్పన్నమయింది. దానిగర్భంలోంచి వెలువడే జ్వాలలవలన పరితప్తమయిన హృదయసముద్రము ఆవిరిఅయి, నేత్రద్వారమున అశ్రురూపమున ప్రవహింప సాగింది. ఎన్నియో రాత్రులు ఆ వేడిమిని భరింపజాలక నిర్జరారణ్యమధ్యమునజొచ్చి ఎలుగెత్తి ఏడ్వసాగాడు. మాతపాదములపైబడి దుఃఖింప సాగాడు.

"కుమారా! నేను నీబాల్యమునకే మాతను, నీ యౌవనమునకు నాయొడిశాంతి నొసంగజాలదు. నీకు యౌవనమున మాతృస్థానము వహింప ఆమెయే అర్హ. ఆమె కౌగిలి నీకు శాంతి, ఆనందప్రదాయిని. ఆమె ప్రేమయే నీకు మోక్షద్వారము" అని తల్లి ప్రకృతి రహస్యము నుపదేశించింది.

నేడు బాలజోగి భిక్షార్థం ప్రథమపర్యాయం నగరుజొచ్చాడు. నగరప్రదక్షిణ మెన్నియో మారులు సలిపాడు. రాజవీధులధూళినంతయు నెగురగొట్టాడు. భవనములన్నియు ఘూర్ణించాడు. కాని అతనిజోలె మాత్రము నిండుకొనియే యున్నది.

అత డేగృహముముందును నిలువలేదు. ఏభవనము ముందును భిక్ష నర్థించలేదు.

సూర్యభగవానుడు సంధ్యాదేవి కవాటమును గొట్టాడు. బాలజోగి రాజనగరుజొచ్చాడు.

ద్వారపాలకులు నిండుభక్తితో అతన్ని సమీపించారు.

"తేజస్వీ, లోనికి దయచేయుడు."

"ఏల!"

"భిక్షార్థం"

"భిక్షనెవరొసంగుదురు?"

"రాజకుమారి!"

"రాజకుమారియా?"

"అవును రాజకుమారియే, ఆంధ్రసామ్రాజ్యాధినాథుండగు కర్ణమహారాజు ఏకపుత్రిక విజ్జలదేవి"

"ఆమె భిక్షుకొసంగునా?"

"చిత్రము దేవా"

"ఏమొసంగును!"

"సమస్తమును, ధనకనకవస్తువాహనాదులన్నిటిని. ఆమె దానవిద్యాపరతంత్రమానసి."

"భిక్షుకుల సమస్త కోరికలను దీర్పగలుగునా?"

ద్వారపాలకుడు కొంచెం ఆలోచించాడు. బాలజోగి నేత్రాలూ చూచాడు.

"దేవా, భిక్షుకుల యోగ్యతానుసారము, దానమొసంగుటలో ఆమె కడునేర్పరి."

"ఎవరది, బాలజోగియా!"

....

"తలంని తలంపుగా దర్శనము! దేవా, ఇట్టి ప్రయాస నెట్లోర్చితిరి!"

"భిక్షార్థం"

"చిత్రం, ఇంతటి మహానగరాన్ని అర్థించినా మీజోలెయందు శూన్యతయే తాండవించుచుండెనా!"

"అవును"

"ఏల?"

"అర్హమగు దాత, యోగ్యమగు భిక్ష లభింపమియే"

"భగవానుడా, మీకుకూడా యోగ్యతాయోగ్యతల ప్రసక్తియేనా!"

"అయోగ్యత నర్థించిన హృదయం అపవిత్రం కాదా?"

"మీబోటి పవిత్రమూర్తులకు దాతలుకాగల అర్హులెవరులేరా?"

"రాజకుమారీ, నీవట్టి పుణ్యమును కట్టుకొనలేవా?"

బాలయోగిహృదయంలో ఆ వేగం ఎక్కువకాసాగింది. అశాంతహృదయంతో "దేవా, మీకు యోగ్యమయినపవిత్రభిక్ష నేనేమొసంగగలను?" అంది రాజకుమారి. "దేవీ, ప్రేమభిక్షకన్న పవిత్రభిక్ష ప్రపంచంలో ఏముంది?"

ప్రఫుల్లవదనంతో రాజకుమారి "ధన్యురాలను" అంది, హృదయావేశం అణచుకుంటూను.

"తెలుగుబాసరో! నీకింకగలుగుశుభము"

శ్రీమతి బి. సీతాలక్ష్మిగారు

ఉ॥ ఎన్నడొ మున్ను మేటికవయిత్రులు నెంకమ మోహనాంగి వి
ద్వన్నుతలీల మొల్ల మధువాక్కుల కావ్యకళాంగనై ఖరిక్
ఎన్నగ పూజసల్పి నను నెంతయు చక్కగ నాదరించిరా
క్రన్నన నేడునన్ను బలు కాదగి నేరరు కాంతలెవ్వరుక్

చ॥ అనుచును నింకనేడ్చెదేల నీవు ముమ్మరొ! నీకగుచింత మానుమా!
అనునయరీతి నీకు నగు నాదరమొప్పగ సేవజేయ నీ
తనయులు పల్వురిప్పుడు సుధావళి నుప్పడిగొంతి చిన్నదా
మనమున నిల్పికొల్తు రను మానము మానుము ఆంధ్రభాషరో.

గీ॥ నిన్ను బూజింప మనుజుల నియతిఁ గోడ
కార్యరంగమున కురికె కాంతలెల్ల
విద్యలన్నియు నేర్చిరి వివిధగతుల
తెలుగుబాసరో నీకింకగలుగుశుభము.